

# ΑΝΑΤΕΛΝΤΗΣΙΣ

## ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ

### ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ΘΕΜΙΣΤ. Γ. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

Ἐν Ρεθύμνῃ καὶ ταῖς ἐπαρχίαις τοῦ τμήματος..... γρ. 7  
Ἐν ταῖς λοιποῖς τμήμασι τῆς Νήσου ὡς καὶ ἐν Ἑλλάδι π. 8

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Ἐντὸς τῆς ταχυδρομικῆς ἐνδόσεως..... γρ. 10

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

20 παράδες 20

Διὰ πᾶσαν αἰτησὴν ἀπευθυντέον τῇ Διευθύνσει.

Τὰ χειρόγραφα δημοσιεύμενα καὶ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

Διὰ πᾶσαν καταχώρησιν ἀγγελίας ἐμπορικῆς, εἰδοποιήσιν

κ.λπ. δημοσιεύσεις ἀπευθυντέον πρὸς τὸν διευθυντὴν τοῦ

τυπογραφείου κ. Στυλιανὸν Καλαϊτζάκη.

## ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΤΟΥ 1898

Εὐγνώμονες καὶ μετὰ δακρύων χαρᾶς προπέμ-  
πυμεν τὸ ἀπογιγόμενον 98, εὐέλπιδες δὲ χαιρετίζο-  
μεν τὸ εἰς τὸν χρυσὸν αὐτοῦ οὐδὲν ἰστάμενον 99,  
μὲ τὸ κέρασ τῆς Ἀμαλθείας ἐν ταῖς χερσὶ γέμον  
τῶν ἀγαθῶν τῆς ἐλευθερίας, ἔτοιμον δὲ δαψιλῶς  
νὰ σκορπίσῃ ταῦτα εἰς τὴν ἀναγεννωμένην πατρί-  
δα. Καὶ τί μὲν μέλλει νὰ παρουσιάσῃ ὁ ἐπὶ τῆς  
παγκοσμίου σκηνῆς ἐπιφανόμενος ἐνιαυτὸς εἶναι ἀ-  
δηλόν, πᾶσα δὲ περὶ τούτου προφητεία θὰ ᾔτο τόλ-  
μημα παρακεκινδυνευμένον. Περὶ τῆς πατρίδος ἡ-  
μῶν δ' ὅμως ἀκινδύνως δυνάμεθα νὰ προειπώμεν ὅτι  
ἄρθρον θὰ σκορπισθῶσι τὰ δῶρα ὧν ἐμνημονεύσα-  
μεν, φθάσει μόνον ἐμβλημα μὲν νὰ προβάλωμεν  
τὴν ἐργασίαν καὶ τὸ ἔκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη  
ἐκεῖ καὶ μενέτω, τὸ παρελθὸν δὲ τὸ τε ἀ-  
μέσως συνεχόμενον καὶ τὸ ἀπωτέρω νὰ ἔχωμεν ὡς  
γνώμονα καὶ ὁδηγόν, ἢ ἀσφαλῶς εἰς τὸν προσι-  
νιζόμενον τὰς εὐμερίας λιμένα καταπλεύσωμεν.

Ἀφῶμεν λοιπὸν τὸν τροχὸν τοῦ χρόνου νὰ πε-  
ριδινῆται, μὴδὲ κινῶμεν τὸν καλύπτοντα τὸ σκο-  
τεινὸν μέλλον πέπλον φρονούντες ὅτι θὰ διειδύ-  
σωμεν ἐνδὸν τούτου· ὁ ἀρμόδιος χρόνος θὰ φέρῃ  
ὅτι ἐν γούνασι θεοῦ κεῖται, τοῦτο δὲ θὰ  
δεχθῶμεν ἡμεῖς, ἀλλὰ μετὰ φρονήσεως, νηφαλιότη-  
τος καὶ καρτερίας ἐργαζόμενοι. Εἰς τὸ παρελθὸν ὁ  
ὅμως ἔτος ἐπιτρέπεται νὰ ριψώμεν ταχὺ ἐπιθεωρή-  
σεως βλέμμα ἰδίως εἰς τὰ τῆς ἡμετέρας πατρίδος,  
ἐν ἣ πολλὰ καὶ ποικίλα συμβεβηκότα σποράδην ἢ  
κατὰ διαδοχὴν ἀνεπτύχθησαν, ἐγένετο δὲ καὶ τὸ  
μέγιστον τοῦ λήγοντος αἰῶνος ἔργον, ἡ ἀπελευθέρ-  
ωσις λαοῦ γιλιετηρίδα δλην δουλεύσαντος. Ὅθεν  
ἡ ἡμετέρα ἐπιθεωρήσις οὔτε τὸ ζήτημα τῆς παγ-  
κοσμίου εἰρήνης θὰ οἴσῃ, οὔτε τὰ διεθνή συνέδρια,  
οὔτε τὴν δίκην τοῦ Δραυφουδ, οὔτε τὰς συμπλη-  
στάσεις ἔθνων τῶς ἐχθρικών, οὔδὲ τοὺς φόβους ἐν  
ἀπωτέρω μέλλοντι συγκρούσεων. Ἄλλοι εἶνε οἱ  
πρὸς τοῦτο κεκλήμενοι καὶ οὗτοι ἄς χωρήσωσιν  
ἐπὶ τὸ ἴδιον ἔργον.

Ἰπὸ τὸ βαρὺ κράτος τῆς ἀπογοητεύσεως ἐκ τῶν  
ἐθνικῶν συμφορῶν, μετὰ καιρίως τετραυματισμένην  
τὴν ἐθνικὴν φιλοτιμίαν ἐκ τῆς ἥττης, τῆς αἰσχύ-  
νης, τοῦ ἐλέγχου καὶ τῆς ἀποζημιώσεως, τοῦ κλη-  
ρου τούτου τῶν ἀδυνάτων ἀπέναντι τῶν ἰσχυρῶν  
τῶν ἀβούλων παρακούντων εἰς τὰς συμβουλάς,  
ἄς συνοδεύει ἡ ἰσχὺς, ἄς ἐπιβάλλει ὁ μῦθος καὶ ἡ  
παγκλαστίτις, ἠτενίζομεν ἀνατέλλον τὸ 1898, ἄς  
οὐ εἶχομεν ρίψει τὸν λίθον τοῦ ἀναθέματος εἰς τὸ  
ἔτος 97. Οὐδὲ παρεῖχεν ἐλπίδας ὅτι ὁ ἀνακύψω-  
μεν ταχέως, πολλῶν δὲ μᾶλλον φόβοι ἀπαισίαν προ-  
αισθήσεων συνεῖχον ἡμᾶς ὅτι βραδύτατα ὁ ἀνα-  
τείλη καὶ ἐν ἡμῖν αἰσία ἐποχῇ.

Οἱ πρῆς πρῶτοι μῆνες τοῦ ἔτους παρήλθον ἐν  
διηνεκῇ πλημμύρᾳ καὶ ἀμπώτιδι ἐλπίδων καὶ ἀ-  
πελπισμοῦ. Ἐν ἀγωνίᾳ περιεμένομεν τὴν διὰ τοῦ  
τηλεγράφου καὶ τοῦ τύπου ἐνδυνάμωσιν τῶν ἐλπί-  
δων μας περὶ αἰσίας καὶ ταχείας λύσεως τοῦ ζη-



Ὁ Αὐτοκράτωρ πασῶν τῶν Ρωσσιῶν  
Νικόλαος ὁ Β'. ὁ προστάτης τῆς Ὁρθοδοξίας.

τήματός μας, οὐχ ἄπαξ δὲ αἰφνιδίως καὶ ἀπροσδο-  
κήτως μεταπέσομεν ἀπὸ ἄκρας αἰσιοδοξίας εἰς ἄ-  
κραν ὀλῆψιν ἐπὶ διαψεύσει τῶν ἐλπίδων. Ἀνέθορον  
ἐν τῷ πολιτικῷ ὄρειοντι ἡ ὑποψηφιότης τοῦ εὐ-  
οιῶνως νῦν κυβερνῶντος Ἰπάτου Ἀρμοστοῦ καὶ  
κατέστησεν ἡμᾶς ἐξάλλους ἐκ χαρᾶς, ἀλλὰ πρὶν  
διαδοθῆν κατεπνίγη ἡ ἐλπίς ἡμῶν ὑπὸ μυρίας ἄλ-  
λας ὑποψηφιότητας, ὧν κληῖρος μὲν ἔατον ἡ βρα-  
δύτερον ἦτο ἡ λήθη, ἀλλ' αἰτινες ἐθανάτου ἡμᾶς  
ἐν τῇ ἀβεβαιότητι, εἰς τὴν περιεπίπτομεν. Ὅστις  
χλοερά ἐν ἀπεράντῳ καὶ ἀνύδρῳ ἐρήμῳ εθεωρήθη  
ἡ μεγαλόφροσύνῃ τοῦ αἰετοῦ τῶν Μαύρων Βουνῶν τοῦ  
ἡγεμόνος Νικήτα ἀνορθομένου ὑποψηφιότητα τοῦ  
ἰδίου ἐξαδέλφου καὶ δηλώσαντος τοῦτο εἰς τὴν ἐκ-  
προσωποῦσαν τὴν Κρήτην συνέλευσιν διὰ λυρι-  
κοῦ καὶ τὰς τρίχας ἀνορθοῦντος τηλεγραφήματος.  
Πρὸς τὴν ἀναθήρησιν δὲ ταύτην συνέπιπτε καὶ ἡ  
ἐντόνος ἐπιμονὴ τοῦ κραταιοτάτου τῶν ἐπὶ γῆς μο-  
ναρχῶν διὰ τὸν ἡγεμονίδην τῆς μητρικῆς δυναστεί-  
ας, ἣν πανοδήμως ἐκέρυττε προπέμπων μεγαλοφρον  
καὶ εὐκλείεσ τῆς Ρωσσίας τέκνον εἰς Κρήτην. «Ἀπέ-  
χεσαι, ἔλεγεν εἰς τὸν γενναῖον Σκρόδλωφ, ὡς ἔγρα-  
φον ἐκ Πετροπόλεως εἰς Βερολίνον, εἰς Κρήτην  
καταλυματίας τοῦ πρίγκιπος Γεωργίου. Ἐγὼ καὶ  
ἡ Γαλλία θεωροῦμεν τὸ ζήτημα λελυμένον, καὶ ἐλ-  
πίζω ὅτι τῇ βοήθειᾳ τοῦ θεοῦ τὰ πάντα θὰ λή-  
ξωσι καλῶς».

Καὶ ὅμως ἡ ἀντίστασις ἐνίων ἐκ τῶν ἰσχυρῶν  
ἐπήνεγκεν εἰς τὸ φανερόν κλονισμόν τινα εἰς τὰς  
ἀνωτέρω πανδήμους δηλώσεις, διάδημα δὲ τι πρε-  
σβευτοῦ ἐν Κωνιπόλει ἀνεπτέρωτε κεκοιμημένης  
τοῦ τῶς κυριάρχου ἐλπίδας καὶ παρέστησε ναυα-  
γοῦσαν τὴν ὑποψηφιότητα. Εἰς τὸν βυθὸν τοῦ ἀ-

πελπισμοῦ καὶ αὐθις ἐπέσομεν, σφόδρα δ' ἐφοβή-  
θημεν ἔκ τε τῶν ποικίλων τοῦ τύπου διαδόσεων ὅτι  
διαφωνία μεγίστη ἐπικρατεῖ ἐν τοῖς ἀνακτοβουλί-  
νις τῆς Εὐρώπης, ὑπερισχέει δ' ἡ γνώμη τῶν μὴ  
φιλα φρονούντων ἡμῖν, ὧν καὶ αἱ μικραὶ φρουραὶ  
ἀπέλειπον τὸ ἡμέτερον ἔδαφος ἐν ἀπεριγράπτῳ ἡ-  
μῶν κατηφείᾳ, καὶ ἐκ τῶν ἐσωτερικῶν κινδύνων,  
οἷτινες ἐκ τῆς ἀβεβαιότητος ἀνεφαίνοντο στυγνό-  
τεροι καὶ ἀπεισιώτεροι ἢ ἢ ἢ πρότερον ἐκ τῆς ἐλ-  
πίδος τῶν κακῶν ὅτι θὰ παραταθῆ τὸ ἐκκρεμές ἐπ'  
ὀλέθρῳ μὲν τοῦ τόπου, ἐπ' ὠφελείᾳ δὲ τούτων.  
Καὶ εἶχομεν ἐρημώσεις καὶ καταστροφάς, φόνους  
ἐμφυλίου καὶ συγκρούσεις πρὸς τὸ ἑτερόβησκον  
στοιχεῖον, αἱματηράς πάντοτε, καὶ ζωᾶς καὶ ὑπάρ-  
ξεις στοιχιζούσας.

Φόβοι λοιπὸν καὶ ἀβεβαιότης εἶναι τὸ γνώρισμα  
τῶν τριῶν πρώτων μηνῶν, διακοπτόμενα μόνον  
ὑπὸ φωτεινῶν, δίκην ἀναλαμπῆς εἰδήσεων, ὅτι  
ἡ οὐδόξος Ρωσσία δυσκόλως παλινῳδεῖ. Ἐν τοῖς  
περὶ τῶν ἰδεῶν δὲ φόβοις προσετέθη καὶ ἡ λύπη  
ἐπὶ τῇ παρατεινομένῃ θεσσαλικῇ κατοχῇ καὶ ἡ ἀ-  
γανάκτησις ἐπὶ τῷ βδελυρῷ ἀνοσιουργήματι τῆς  
ἀποείας κατὰ τῆς πολυτίμου ζωῆς τοῦ βασιλέως  
τῶν Ἑλλήνων καὶ πατρός τοῦ ἡμετέρου ἡγεμό-  
νος. Ἐξεδήλωσε δ' ἡ Κρήτη σύμπατα ταύτην πν-  
δήμως καὶ τὴν χαρὰν τῆς ἐπὶ τῇ διατώσει τοῦ ἀ-  
ληθοῦς πατρός σύμπαντος τοῦ ἐλληνισμοῦ. Ἐβρη-  
νήσαμεν καὶ δύο τέκνα ἀκραιφνῆ τοῦ ἔθνους ἐν τῷ  
διαστήματι τούτῳ, ὧν ὁ βίος διέρρευσε ἐν τῷ κα-  
λῷ ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀγῶνι, τὸν Κωνστ. Μισοστά-  
κη καὶ τὸν Τιμ. Φιλήμογα.

Συνέχεια σχεδὸν ὡς ἐν ἀντιγράφῳ εἶναι ἡ ἐπο-  
μένη τριμηνία. Διὰ τὴν μὴ ἐκκένωσιν τῆς Θεσσα-  
λίας, ἥτις μόνον τὸν Μάιον συνετελέσθη, καὶ τὴν  
σύρραξιν δύο ἔθνων, δύο κόσμων τῆς παλαιᾶς καὶ  
θεοκρατικῆς πατρίδος τοῦ Σιδ καὶ Δὸν-Ζουάν καὶ  
τοῦ νέου κόσμου τῶν ἐρευρέσεων καὶ τοῦ χρυσοῦ,  
τῆς πατρίδος τοῦ Βασιγκτῶν καὶ τοῦ Ἐἰσσον,  
τῆς Ἰσπανίας καὶ Ἀμερικῆς, ἀνεβλήθη καὶ αὐθις  
τὸ Κρητικὸν ζήτημα. Αἱ δὲ δηλώσεις καὶ ὑπαι-  
νιγμοὶ μεγάλων ἀνδρῶν ἐν τοῖς εὐρωπαϊκοῖς κοινο-  
βουλίοις κεραυνωδῶς ἐπέδρασαν ἐφ' ἡμῶν καὶ ἐμά-  
ραινον πᾶσαν ἰκμάδα ἀναφανομένης ἐλπίδος. Οὐδ'  
ἡ ἀνάθεσις τῆς προσωρινῆς κυβερνήσεως εἰς τοὺς  
Ναυάρχους ἐκορέννευε τοὺς πόθους ἡμῶν, οὐδ' ἡ  
ἀναγγελία τοῦ προσωρινοῦ πολιτεύματος, ἥτις ἐ-  
πλήρου μὲν δυσαρρεσκείας τὴν Κρήτην, ἠῤῥεξε δὲ  
καὶ ἐπολλαπλασίαζε τὰ ἐσωτερικὰ τραύματα ἐ-  
πωδύνως, οὐδ' αὐτὸ τὸ ὑποβληθέν πολίτευμα. Ὅπερ  
ἦτο προωρισμένον εἰς ναυάγιον, Ἐν τῇ φοβερᾷ ὁ-  
ἀμηχανίᾳ ἐν ἣ διετελοῦμεν ἐνέσκηψεν ἐκ νέου ἀ-  
παισία τοῦ Παρισινοῦ Χρόνου εἰδήσις ὅτι ἐγκατε-  
λείφθη ἡ τοῦ πρίγκιπος ὑποψηφιότης. Ἐρευγε δὲ  
συγχρόνως ὁ μεγαλόφρων Κανεβάρο καλούμενος  
ὑπουργὸς τοῦ εὐγενοῦς ἔθνους τῶν ἀδελφῶν Ἰτα-  
λῶν. Ἐν γένει δ' εἰπεῖν τοιοῦτος κυκεῶν πολιτι-  
κὸς ἐφαίνετο ἡμῖν ἐπικρατῶν, ὡστ' ἐνομιζόμεν ὅτι  
εἶχομεν καταστή τὸ παίγιον τῆς διπλωματίας.